

Tülekedők. Nem szükséges egy szűk körre szorítani azt a dolgot, hogy meg lehessen állapítani: igenis, a kenyérkereset veszedelme, a vízbefulóknak úszni nem tudása ez az a pont, ahol az élet mindenféle ember előtt tárva van. De ez nem jogosít fel senkit sem arra, hogy oly szívtelenséggel, haszonleső uzsorás módra, érzéki bestiák iskolája szerint csak egy gondolatuk legyen: minél hamarabb találni egy oltárt, amely mellől egy mély lelkű, fanatikus és ambiciózus, lelkesedéstől túlbecsületes őrcsoportot elkergesenek és ők álljanak oda álpapoknak, hamis apostoloknak. Minden kétesértékű tudásnál és abszolút szépnél többet ér, ha nem pusztán mulatságból, hanem kötelességből megtanuljuk a legnagyobb tudományt: az élet művészetét.

Világvárosban járunk, elszemlélődünk dolgokon, megmozdul bennünk az ember, az ördög és öntudatlanul átadjuk magunkat egy akármiféle izgalomnak és sohasem kérdezzük azt magunktól: „Mit keresünk ezen a helyen? Miért hajszoljuk a féltlen lét bosszúálló ingerét, nem mélységesen mindegy-e az nekem, hogy például a könyvek, a melankóliák, az impressziók a dolgok mindennapi rendjében eljönnek, vagy folyton folyvást ügytelenséggel eltűnődünk az izgalmon, a nyugtalanító érzéseken?

Nem szabad tülekedni, nem szabad örülten tolongani, nem szabad az emberáradatban oda-förtetni, ahol valami kis fényt látunk. Nem szabad az ideálistákat rút anyagiassággal magukból kivetkőztetve, magukhoz hasonlóan, számítóvá, ügyetlen álmodozóvá tenni. A művészet sohasem az én művészete, hanem a mindannyiunk közös, nagy összetartozásának helyes kifejezője. Pogány papokra nincs szükség, folytonosan új és új nívóról sem lehet beszélni, mert elveszítjük a biztos talajt magunk alól. A megismerheteflenség vonzó ereje nem a nagytekintélyű fronteurökben rejtőzik, hanem azokban a teremtésekben, kik minden keserűség nélkül, gyönyörködni tudnak a munkájukban.

Ezekért a sorokért, a fájdalom, a megbotránkozás, az igazságtalanság feletti eme elkeseredés kifejezéséért az vessen e sorok írójára követ, aki magába szállva nem ismeri azok igazságát.

Mutatio rerum. Valaki, aki azt hitte, hogy az őszinteség, a nyíltság, a készség, a tehetség megtalálja a maga helyét, ha nem is mindjárt, ha nem is 1—2 év múlva, hanem talán azután, sok szenvedés után, nagy csalódások után, küldte be azt a névjegyet, amelyen a következő sorok foglaltatnak:

Tisztelt Uram!

Egy előkelő fővárosi nagykereskedő cég irodájában nyolc évig, egy szegedi szintén tekintélyes nagykereskedő cégnél egy évig voltam — az utóbbi években mint diszponens — alkalmazva. Érettségizett, 27 éves fiatalember vagyok, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezem.

Tisztelettel kérem, szíveskedjék értesíteni, hogy összeköttetései révén hajlandó volna-e, megfelelő tiszteletdíj ellenében, egy iparvállalathoz, fővárosi légszeszgyárakhoz, a villamos vasúthoz, vagy bankhoz beajánlani.

Teljes diszkretióról biztosítva.

Vagyok kiváló tisztelettel
X. Y.

* * *

Ne méltóztassanak haragudni, hogy ez a kis rovás ilyen unalmasan kezdődik. Ha végig olvasták a sort, bizonyára kesernyés mosoly hagyja el ajkukat. Mert, úgy-e bár azt gondolják, hogy X. Y. úr fentidézett sorokat valamelyik befolyásos jó ismerőséhez intézte, talán valamely régi iskolatársához, vagy valamely távoli rokonához, akik talán már felkapaszkodtak valameddig. Vagy, vagy... Különböben ne találgassanak, mert úgy sem találják ki azt, hogy X. Y. az ő szép, dombornyomású, elefántcsontpapír névjegyét a fent idézett írással egy előttünk ismeretlen úrhoz, egy hírlapíróhoz küldte, aki, aki... igen... állást keresett, még pedig az immár azon a nem szokatlan uton, hogy a három legelterjedtebb fővárosi napilapban a következő hirdetést tette közzé:

Hírlapíró,

ki 4 éve dolgozik egy redakcióban, állását változtatni óhajtja. Beszél s ír németül és franciául is stb. Politikai, társadalmi és közgazdasági körökben előnyös összeköttetésekkel rendelkezik. Igényei stb., stb.

Kedves Kartársunk és tisztelt X. Y. úr, ne vegyék

rossz néven, ha mindkettőjüket alább, az új fejezetben, megrovásban részesítjük, egyúttal olvasóink részére a morált levonjuk.

Naiv emberek azok, akik azt hiszik, hogy hirdapíró barátunk csak egyetlen egy ajánlatot is kapott valamely szerkesztőtől, pedig a hirdetés elég feltűnő helyen, elegendő nagyságban jelen meg. Nem hatott. Egyetlen egyet sem kapott. ellenben meghozta a fentebb idézett „szövegü” névjegyet X. Y-tól, aki már prokurista volt, ez volt, az volt és azt remélte, hogy majd a jó összeköttetésekkel rendelkező kartársunk fog neki állást szerezni, az a kartársunk, aki bizonyára igen értékes ember, mert annak kell lennie, ha volt annyi önbizalma, hogy kibátorkodott szándékával a nyilvánosság elé, az 50 - 60 szerkesztő elé, akikről úgy vélekedett, hogy talán meghatja őket az a más m é t i e r s e k-

ben nem szokatlan út, hogy hirdetés után keresi új állását.

Nem cselekedett jól kedves kartárs úr! Önnek előszobázní kellett volna, Önnek klubbeli ismeretéseket kell felhasználni, amint hogy felakarta használni Önt X. Y. barátunk, aki jó pszihologus lehet, ha segédkeretet akart Önnek nyújtani anyagi javak megszerzésében.

Hirdapíró barátunk hirdetésének feltűnést kellett volna kelteni, mert nálunk hirdapíró eddig nem keresett alkalmazást és ehelyett felkeltette a figyelmét az állásnélküli volt prokuristának.

Mindketten rosszul csinálták!

Barátaim, Önök nem értik a magyar korszellem hívását, úraim Önök vándoroljanak ki ebből az országból, ahol a hirdetések ilyen különös módon találkozhatnak.

